

Mówi Dietmar Grünreich,
dyrektor Federalnego Urzędu Kartografii i Geodezji
(BKG – Bundesamt für Kartographie und Geodäsie)

NIE TYLKO PRAWO

MAREK PUDEŁO: Jak w Niemczech przebiega proces wprowadzania w życie dyrektywy INSPIRE?

DIETMAR GRÜNREICH: Wspieramy INSPIRE poprzez udział ekspertów w zespołach roboczych, które zajmują się opracowywaniem zasad implementacji dyrektywy w naszym kraju. Ale implementacja to nie tylko zasady i formalne opisy, ale głównie przygotowanie konkretnych instytucji do tego procesu. To jest bardzo trudne zadanie, ponieważ Niemcy to republika federalna. Musimy włożyć bardzo dużo energii, by przekonać naszych kolegów z poszczególnych landów do włączenia się w ten proces. Konieczna jest tutaj gotowość i dobra wola do pokonania barier (trzeba np. zmienić sposób zarządzania biurami katastralnymi).

Najpoważniejszy problem to oczywiście krótki czas na rozwiązanie wszystkich palących kwestii INSPIRE. Rozpatrujemy dwie alternatywne drogi implementacyjne. Jedna to założenie federalnej agencji, która będzie wspierana przez wszystkie landy. W ten sposób osiągniemy bardziej scentralizowane podejście. Druga droga to komitet sterujący, składający się przedstawicieli rządu, landów i miast. Takie ciało zostało powołane dwa lata temu, jeszcze przed wprowadzeniem w życie INSPIRE. Teraz, kiedy dyrektywa ma być wdrażana, jest pomysł, by nadać komitetowi status organizacji uprawnionej. W tej chwili przyglądamy się obu rozwiązaniom i porównujemy je pod względem korzyści, zalet i komplikacji działania. Jestem przekonany, że przekształcenie BKG w nową agencję przyniosłoby większe korzyści. Nasza instytucja, zatrudniająca około 300 osób, ma większą siłę przebicia i możliwości techniczne

dostarczania metadanych, podstawowych danych geodezyjnych i integracji ich w kompleksowe zbiory danych tematycznych. Komitet sterujący miałby zdecydowanie słabszą pozycję w rozmowach o implementacji dyrektywy INSPIRE, która przecież w ostatniej fazie przewiduje także tworzenie i dostarczenie serwisów geoprzestrzennych obywatelom. Przygotowywanie serwisów, a samo rozmawianie o nich – to główna różnica w możliwościach BKG i komitetu sterującego.

Jak udaje się pozyskać przychylność landów dla implementacji INSPIRE?

Landy posiadają własne parlamenty, władzę wykonawczą i wizję rozwoju (ekonomicznego, kulturalnego, edukacyjnego itp.). Dodatkowo mamy jeszcze bardzo silne miasta. Natomiast element wspólny stanowią dane geoprzestrzenne, które są kęsgostupem całego sektora publicznego. Podejmujemy kroki, by ten fakt uświadomić osobom decyzyjnym. W Niemczech stanowiska kierownicze w sektorze publicznym zajmują głównie prawnicy, a ich sposób myślenia znacznie odbiega od koncepcji przestrzennego postrzegania problemów, które nie jest obce np. geografom. Dużym wyzwaniem jest dotarcie do decydentów i wskazanie im zalet podejmowania decyzji popartych analizami przestrzennymi. Wytrychem mogą tutaj być np. globalne zmiany klimatu. Przekonanie odpowiednich ludzi, że bez danych geoprzestrzennych nie uda się prowadzić rozsądnej polityki ochrony środowiska jest o wiele łatwiejsze niż dyskusowanie z nimi o katastrze czy mapach topograficznych. Oczywiście, żeby zrealizować to technicznie, potrzebna jest geodezja, kartografia i GIS. Politycy nie potrzebują

jednak wiedzieć, co to jest numeryczny model terenu. Powinni natomiast otrzymać informację o liczbie ludności żyjącej w strefie brzegowej i zagrożonej podnoszącym się poziomem mórz i oceanów. Trzeba ich przekonać, że nasze umiejętności są potrzebne i pomocne w podejmowaniu kluczowych decyzji. Jest to jeden ze sposobów na sprawną implementację INSPIRE.

Co można zrobić, by w Polsce usprawnić ten proces?

Na początek trzeba znaleźć kilku posłów, którzy będą żywo zainteresowani tym zagadnieniem. Cały proces implementacji INSPIRE potrzebuje zaangażowania polityków najwyższego szczebla. W 2001 roku zaczęliśmy w Niemczech dyskusję na temat narodowej infrastruktury danych przestrzennych z dwunastoma przedstawicielami parlamentu. Pokazaliśmy im na konkretnym przykładzie rzeczywiste korzyści z zastosowania informacji przestrzennej. Podstawa to użycie bardzo dobrych i przekonujących argumentów.

Trzeba również przeciągnąć na swoją stronę liderów największych organizacji społecznych. Ważne jest też, by powołać komitet sterujący odpowiedzialny za koordynację działań. Zadbaj o odpowiednio bogaty budżet, nie oszczędzaj na wysoko wykwalifikowanym personelu, ani nie ograniczaj go jedynie do grona ekspertów. Implementacja INSPIRE to nie tylko dostosowanie prawa państwowego w odpowiednim czasie. To głównie proces tworzenia interoperacyjnych danych geodezyjnych i metadanych, które będą gotowe do dostarczenia obywatelom i ludziom mającym wpływ na najważniejsze i strategiczne aspekty funkcjonowania państwa. ■